

**Структура
освітньої програми
Туменського ліцею
Висоцької сільської ради Сарненського району Рівненської області**

Розділ I. Загальні положення

- 1.1. Призначення закладу освіти та засоби його реалізації.
- 1.2. Опис "моделі" випускника.
- 1.3. Особливості організації освітнього процесу.
- 1.4. Організація корекційно-розвивальної роботи з учнями з особливими освітніми потребами.
- 1.5. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.
- 1.6. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.
- 1.7. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
- 1.8. Навчально-методичне забезпечення.

Розділ II. Освітня програма початкової школи

1. Загальні положення.
2. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтована тривалість і можливі взаємозвязки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Робочий навчальний план.
3. Логічна послідовність вивчення предметів.
4. Перелік та пропонований зміст освітніх галузей.
5. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.
6. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
 - 6.1. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.
 - 6.2. Кадрове забезпечення освітньої програми.
 - 6.3. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності.
 - 6.4. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності.
 - 6.5. Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
7. Форми організації освітнього процесу.
8. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою.
9. Корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Розділ III. Освітня програма гімназії

1. Загальні положення.
2. Загальний обсяг навчального навантаження та тривалість і взаємозвязки освітніх галузей, предметів та дисциплін. Робочий навчальний план.
3. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.
4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою.
5. Перелік освітніх галузей.
6. Логічна послідовність їх вивчення.
7. Форми організації освітнього процесу.
8. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
9. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності.
 - 9.1. Навчальні програми, що використовуються в освітньому процесі.

9.2.Перелік підручників, що використовуються в освітньому процесі.

10.Матеріально–технічне забезпечення.

11.Корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Розділ IV. Освітня програма ліцею

1. Загальні положення.

2. Загальний обсяг навчального навантаження та тривалість і взаємозв'язки освітніх галузей, предметів та дисциплін. Робочий навчальний план.

3.Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

4.Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної загальної середньої освіти.

5.Перелік освітніх галузей.

6.Логічна послідовність вивчення предметів.

7.Форми організації освітнього процесу.

8.Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

8.1.Система оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів освіти.

8.2.Кадрове забезпечення освітньої програми.

9. Навчально – методичне забезпечення освітньої діяльності.

9.1. Перелік навчальних програм, що використовуються в освітньому процесі.

9.2.Перелік підручників, що використовуються в освітньому процесі.

10.Матеріально–технічне забезпечення.

Розділ I. Загальні положення

1.1. Призначення закладу освіти та засіб його реалізації.

Найважливіше завдання сучасного закладу освіти - всебічний і гармонійний розвиток особистості, який передбачає єдність освіченості та вихованості.

Головною метою Туменського ліцею є реалізація прав громадян на здобуття дошкільної, повної загальної середньої освіти, задоволення потреб у нагляді, догляді та оздоровленні дітей, створенні умов для їх фізичного, розумового і духовного розвитку.

Головними завданнями є:

- забезпечення реалізації рівного права громадян на дошкільну та повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, національних цінностей українського народу, інших народів та націй;
- формування та розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- розвиток особистості вихованців, їх творчих здібностей та обдарувань;
- надання кваліфікованої допомоги в корекції недоліків розвитку дитини;
- формування у дітей дошкільного віку умінь і навичок, необхідних для навчання в закладі освіти;
- створення умов для здобуття дошкільної та загальної середньої освіти на рівні не нижче державних стандартів;
- реалізація прав учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження та зміцнення фізичного та психічного здоров'я вихованців;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину, суспільство.

Заклад у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», Положенням про дошкільний навчальний заклад, іншими нормативно-правовими актами, Статутом Туменського ліцею.

Заклад самостійно приймає рішення і здійснює свою діяльність у межах компетенції, передбаченої чинним законодавством України та Статутом.

Заклад несе відповідальність за:

- реалізацію головних завдань, визначених Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», іншими нормативно-правовими актами;

- забезпечення рівня навчання і виховання в обсязі державних вимог;
- дотримання умов, що визначаються за результатами атестації;
- створення безпечних умов освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності та приватними особами, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

У закладі як мова навчання визначена українська мова.

Згідно із Законом України «Про освіту» Туменський ліцей здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь – початкова освіта (забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості);

II ступінь – базова середня освіта (є фундаментом загальноосвітньої підготовки всіх здобувачів освіти, формує в них готовність до вибору і реалізації форми подальшого одержання освіти і профілю навчання. На цьому етапі завершується формування цілісної культури світу, оволодіння способами пізнавальної і комунікативної діяльності, вміння одержувати з різних джерел інформацію, переробляти і застосовувати знання);

III ступінь – профільна середня освіта (передбачає обов'язкове засвоєння рівня загальної середньої освіти, стійке зацікавлення обраним профілем навчання, ерудицію та кругозір відповідно до вікових особливостей).

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення закладу освіти є:

- засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм,
- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної – участь у предметних олімпіадах, конкурсах, змаганнях та турнірах різних рівнів; трудової – участь у всіх акціях з благоустрою та прибирання території закладу освіти, проведення санітарних днів; художньо-естетичної – участь у концертах, організація інсценізацій, виразне декламування творів, конкурси малюнків, есе, поезій тощо).

У ліцеї створені та функціонують предметні методичні об'єднання, творчі групи, психологічна служба, консультативний пункт.

Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності сприяє система ІСУО.

Заклад освіти працює на засадах “педагогіки партнерства”, основними принципами якої є:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;

- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);
- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

У ліцеї активно впроваджується технологія колективних творчих справ, в тому числі в роботі з батьками.

Ліцей може організувати освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання: за допомогою поєднання онлайн-занять через Zoom, Skype, Instagram, Google Meet, Hangouts; заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою; використання безкоштовних вебсерверів та платформ, наприклад, Всеукраїнська школа онлайн, Classroom, Moodle, Microsoft Teams.

Рішення щодо особливостей організації освітнього процесу в ліцеї в надзвичайних умовах приймає педагогічна рада закладу з урахуванням рекомендацій МОН України та інших державних установ.

1.2.Опис "моделі" випускника.

Випускник Туменського ліцею – це компетентна, освічена особистість, яка самостійно здобуває знання, готова до прийняття морально виправданих рішень, керується загальнолюдськими життєвими цінностями (свобода, співпраця, повага іншої особистості).

Випускник уміє жити й працювати в різновіковому колективі. Здатний планувати своє життя у відповідності з метою, вміє самостійно приймати рішення. Має життєвий досвід колективної та самостійної діяльності, роботи в парах, з книгою, з документами, з приладами, з комп'ютером.

Особистість випускника Туменського ліцею - це:

- вільна особистість;
- особистість, яка має високий рівень самосвідомості, громадянськості та самодисципліни;
- поважає себе, усвідомлює свою цінність та цінність іншої особистості;
- здатна нести відповідальність перед собою та суспільством;
- проявляє милосердя, доброту, здатність до співпереживання, терпимість і доброзичливість;
- готова прийти на допомогу;
- прагне до миру й розуміє цінність людського життя;
- має потребу до пізнання й самопізнання, рефлексії та спілкування;
- наділена здібностями, знаннями, вміннями, навичками, розвинутим інтелектом; - знає основи комп'ютерної грамотності, професійної підготовки, має естетичний смак, гарні манери,
- дотримується та пропагує здоровий спосіб життя.

Завдання, які реалізовує кожен педагог у рамках кожної освітньої галузі, визначено відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державних стандартах.

Результат навчання – це сформованість в учнів таких ключових компетентностей, як: уміння вчитися, ініціативність і підприємливість,

екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності, які формуються засобами усіх навчальних предметів.

Виокремлення в навчальних програмах таких ключових компетентностей, як: «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» - спрямоване на формування в здобувачів освіти здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних зв'язків. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

1.3. Особливості організації освітнього процесу.

Освітній процес у закладі освіти організовується в межах навчального року, що розпочинається в День знань – 1 вересня. Триває навчальний рік - не менше 175 навчальних днів і закінчується не пізніше 1 липня наступного року.

У закладі освіти визначена така структура 2022/2023 навчального року, яка за потреби може бути змінена рішенням педагогічної ради:

навчальні заняття починаються з **1 вересня 2022 року** та організовуються за семестровою системою:

I семестр - з 1 вересня по 23 грудня 2022 року,

II семестр- з 16 січня по 31 травня 2023 року.

Попередні терміни канікул для учнів впродовж навчального року:

осінні: з 24 жовтня 2022 року по 30 жовтня 2022 року,

зимові: з 24 грудня 2022 року по 15 січня 2023 року,

весняні: з 27 березня 2023 року по 02 квітня 2023 року.

Навчальний рік закінчиться не пізніше 01 липня (в залежності від воєнного стану та епідеміологічної ситуації) проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової школи (з трьох предметів: української мови, читання та математики), гімназії (з трьох предметів: української мови, математики та предмета за вибором закладу освіти) і ліцею з трьох предметів - в пунктах здачі ЗНО.

Згідно Базового навчального плану загальноосвітніх навчальних закладів I-III ступенів (додаток 1 Державного стандарту початкової, базової і повної загальної середньої освіти) загальний обсяг навчального навантаження:

для початкової школи - учнів 1-4 класів складає 3500 годин/навчальний рік:

для 1 класу – 805 годин/навчальний рік,

для 2 класу – 875 годин/навчальний рік,

для 3-4 класів – по 910 годин/навчальний рік.

Для гімназії – учнів 5-9 класів - 5775 годин/навчальний рік:

для 5 класу – 980 годин/навчальний рік,

для 6 класу – 1155 годин/навчальний рік,

для 7 класу – 1172,5 годин/навчальний рік,

для 8 класу – 1207,5 годин/навчальний рік,

для 9 класу– 1260 годин/навчальний рік.

Для ліцею - учнів 10-11 класів складає 2660 годин/навчальний рік:

для 10 класу – 1330 годин/навчальний рік,

для 11 класу – 1330 годин/навчальний рік.

Кількість годин (уроків) на навчальний рік визначена в освітніх програмах для кожного ступеня навчання.

Обсяг навчального навантаження учнів*

Класи	Допустима сумарна кількість годин інваріантної і варіативної частин навчального плану (навчальних занять)
	5-денний навчальний тиждень
1	20,0
2	22,0
3	23,0
4	23,0
5	28,0
6	31,0
7	32,0
8	33,0
9	33,0
10 - 11	33,0

* Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Детальний розподіл навчального навантаження інваріантної та варіативної складової окреслено в навчальному плані школи для I, II, III ступенів навчання.

Основними формами організації освітнього процесу, які використовуються в закладі освіти, є різні типи уроків:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

З метою утримання інтересу учнів до навчальних предметів, навчальних курсів педагогічні працівники організують освітню діяльність здобувачів освіти і в нестандартній формі, для якої характерна оригінальна подача матеріалу, зайнятість учнів не тільки при підготовці, але і в проведенні навчальних занять, занять через різні форми колективної, групової, індивідуальної роботи, що допомагає їм учитись в атмосфері творчого пошуку.

На етапі формування компетентностей учителі використовують віртуальні екскурсії (умовне «відвідування» визначних місць, огляд екс-понатів різних музеїв, виставок за допомогою мультимедійних ресурсів, Інтернету, яке організовує учитель-«екскурсовод» або учні, виконуючи ролі екскурсоводів, репортерів, дослідників, енциклопедистів), уроки-подорожі (учні сидять за партами і одночасно подорожують за допомогою вказівок і порад учителя, відчуваючи себе мандрівниками-дослідниками, першовідкривачами, вченими науковцями, які вирішують важливу проблему, самі роблять висновки, підсумки-узагальнення), інтегровані уроки (це уроки інтегрованих зв'язків декількох предметів, вони дають можливість сформувати і яскравіше уявити

навколишні взаємозв'язки і явища), уроки - кейси (з використанням необхідної сукупності матеріалу, взятого з різних предметів з метою формування цілісної картини про явище чи об'єкт, який вивчається), уроки – взаємонавчання (учитель детально з демонстраціями пояснює матеріал, потім другий раз пояснює за допомогою опорних таблиць і конспектів, третій раз пояснює швидко, потім організовується групова робота над новим матеріалом з метою засвоєння його на уроці, в ході якої учень - консультант навчає учнів групи, приймає залік й оцінює).

На етапі розвитку компетентностей - уроки-аукціони (пропонується список запитань, які повинні бути “продані” на “аукціоні” і на які всі учні мають знати відповіді, бажаючі «покупці» відповідають на запитання, відповідь можна уточнити, розширити, поглибити, коли запитання повністю «куплене», ведучий називає другого «продавця» і так поки всі запитання не будуть з'ясовані), уроки-практикуми (учні працюють у парах або індивідуально за інструкцією або алгоритмом, що запропоновані вчителем (виміри на місцевості, робота зі схемами, ознайомлення із приладами й механізмами, проведення дослідів і спостережень тощо), навчально-практичні заняття неекспериментального характеру (на яких учні самостійно, але за спрямовувального керівництва й періодичного контролю вчителя, виконують певні види робіт, що передбачають набуття вмінь і навичок навчально-пізнавальної діяльності, а також розширення, поглиблення й узагальнення знань і формування наукового світогляду учнів через розв'язування задач, роботу з літературою), уроки-ділові ігри (на таких уроках визначаються конкретні проблеми з теми, що вивчається. Вирішення цих проблем мають запропонувати учні - учасники гри, виконуючи свої ролі), конференції (відбувається ознайомлення з новою інформацією за рахунок спілкування з різними інформаційними джерелами, обміну думками), дебати (різновид дискусії).

Дебати дають змогу продемонструвати знання, поділитися досвідом, ідеями. Використання цієї форми дискусії має на меті навчити учнів висловлювати свої погляди спокійно, у товариській атмосфері. Учасники дебатів повинні вміти подати аргументи «за» і «проти» обговорюваної ідеї, переконати опонентів у правильності своєї позиції за допомогою чіткої логіки), дослідження (це така навчальна форма, в якій домінує дослідницький метод вивчення матеріалу, що забезпечує виховання творчої особистості, розвиток творчих задатків учнів, вчить їх мислити, здобувати знання самостійно й застосовувати їх на практиці), уроки - захисти проєктів (робота над проєктом передбачає самостійну практично-дослідницьку і послідовно-логічну діяльність учня (групи учнів) над зарані визначеною темою чи проблемою. Працюючи над проєктом, учні вчать знаходити власний шлях розв'язання поставленої задачі, користуватися різними джерелами інформації, аналізувати отриману інформацію, відбрати найкорисніше, що допоможе вирішити проблему).

На етапі перевірки та оцінювання досягнення компетентностей – уроки-заліки (це форма перевірки досягнень учнів з вивченої теми чи розділу курсу навчального предмета за переліком питань, що охоплюють основний зміст розділу (закони, теорії, ідеї, алгоритми), та диференційованими завданнями практичного й теоретичного характеру), практичні та лабораторні заняття (безпосередньо пов'язані з навчальним експериментом, дослідями, виконанням

домашніх експериментальних завдань, розв'язуванням задач з використанням спостережень та дослідів), уроки-змагання (квести).

На етапі корекції основних компетентностей – турніри, уроки-семінари (основними елементами даного уроку є оволодіння учнями знаннями певної теми, підготовка реферативних повідомлень з конкретних питань та підготовка дискусійних запитань до аудиторії), диспути (передбачають розгляд, дослідження, дискусію учнів на уроці навколо конкретної проблемної ситуації певної теми з метою правильного її вирішення), оглядові консультації (форма навчання, у процесі якої учень отримує відповіді на конкретні запитання або пояснення складних для самостійного осмислення проблем, можуть бути індивідуальними або груповими).

Такий підхід в реалізації освітньої програми зумовлений необхідністю формування компетентностей через діяльну спрямованість навчання, яка передбачає включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Упровадження нетрадиційних педагогічних технологій дозволяє вирішувати проблеми розвивального, особистісно-орієнтованого навчання, диференціації, гуманізації, формування індивідуальної освітньої перспективи учнів.

Використання плазмових телевізорів дозволяє удосконалити та урізноманітнити реалізацію принципу наочності, більшою мірою сприяє зміцненню знань, а на практичних заняттях - умінь.

Використання ресурсів і послуг Інтернету значно розширює можливості і вчителя, і учня в усіх видах діяльності.

Проектна діяльність також є методом активізації навчально-пізнавальної активності. Цьому сприяє висока самостійність учнів у процесі підготовки проекту. Учитель, який виступає координатором, лише спрямовуючи діяльність учня, який досліджує обрану тему, збирає найповнішу інформацію про неї, систематизує, отримані дані і представляє їх, використовуючи різні технічні засоби, в тому числі, і сучасні комп'ютерні технології.

Метод інтеграції, який сприяє формуванню міжпредметних понять, визначає характер міжпредметних зв'язків за фактором часу (попередні зв'язку, перспективні, синхронні), дозволяє здійснювати міжпредметну координацію змісту навчального матеріалу з метою його оптимізації (усунення дублювання, різночитання, хронологічної неузгодженості). Даний метод дозволяє адаптувати зміст навчальних програм до можливостей конкретних учнів, створює сприятливі умови для розвитку особистості кожного учня, формування позитивної мотивації навчання, адекватності самооцінки, максимально можливої успішності навчання.

1.4.Організація корекційно-розвиткової роботи з учнями з особливими освітніми потребами.

Відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 19) держава створює умови для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами для здобуття ними освіти на всіх рівнях освіти з урахуванням їхніх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

З цією метою в закладі створено систему роботи з даною категорією дітей, яка спрямована на:

- виявлення, обліковування та надання консультаційно-діагностичної допомоги дітям з особливими освітніми потребами;

- організацію методичної роботи з педагогами, які працюють з особливими дітьми;

- організацію просвітницької роботи з батьками дітей з особливими потребами;

допомогу дітям і батькам у захисті їх прав та інтересів.

Заклад надає рівні можливості для всіх здобувачів освіти.

Корекційно-розвиткові заняття проводяться практичним психологом, вчителями початкових класів, вчителями української мови та літератури, вчителем фізичної культури з дітьми з особливими освітніми потребами відповідно до нозологій та індивідуальних потреб дитини.

1.5.Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька в рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями з обов'язковими результатами навчання, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Упродовж навчання учні опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє стимулюванню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин і корекції у знаннях, уміннях і навичках.

Згідно Закону «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності".

Результатами навчання в основній школі через опанування учнями 5-9 класів навчальних програм з предметів, що представляють всі освітні галузі, є формування ключових компетентностей (це - динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність). Тобто формується ядро знань, на яке будуть накладатись уміння цими знаннями користуватися, цінності та навички, що знадобляться випускникам української школи в професійному та приватному житті.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно

		<p>вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати</p>

	цифрова компетентність	<p>алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p>

		<p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Використання міжпредметних зв'язків у ході навчання учнів забезпечує інтеграцію ключових та предметних компетентностей та реалізацію єдиних для всіх освітніх галузей наскрізних ліній: «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість та фінансова грамотність», спрямованих на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях:

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>

Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Згідно ст.12 (п.8) Закону України «Про освіту» результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання. Державна підсумкова атестація здобувачів початкової освіти здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу освіти та/або якості освіти.

1.6.Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Профільна середня освіта здобувається після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової, базової, профільної середньої освіти за інших умов.

1.7.Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Кадрове забезпечення освітньої діяльності закладу освіти.

Освітній процес в 2022/2023 навчальному році забезпечують 22 педагогічні працівники, які є основними працівниками закладу освіти, та 1 учитель-сумісник.

Серед учителів закладу освіти 1 - пенсійного віку; немає педагогічних працівників, які мають педагогічний стаж до 3-х років; середній вік учителів становить 41 рік, середній педагогічний стаж – 19 років.

Педагогічні працівники мають кваліфікацію:

спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії – 12 – 52 %,
спеціаліст першої кваліфікаційної категорії – 4 – 17%,
спеціаліст другої кваліфікаційної категорії – 5 – 22 %,
спеціаліст – 2 – 9%.

Працює 8 учителів, які мають педагогічне звання „старший учитель” , що становить 34,8% від загальної кількості.

У закладі освіти є директор, два заступники (з навчально–виховної роботи та виховної роботи), педагог-організатор, 18 учителів (з них 7 учителів початкової школи), практичний психолог.

У гімназії та ліцеї викладання української мови та літератури здійснюють 3 вчителі, зарубіжної літератури – 1, англійської мови – 1, предметів, що входять в категорію суспільствознавчих дисциплін, – 2, 3 вчителі навчають математиці, 1 – фізиці, 1 – інформатиці, 1 – географії, 1 – біології та хімії, мистецькі дисципліни (музичне та образотворче мистецтво, інтегрований курс «Мистецтво») викладають 2 педагоги, фізичну культуру – 1, трудове навчання та технології – 1, 1 учитель - основи здоров'я.

Педагогічні працівники підвищують свою майстерність шляхом самоосвіти протягом усієї своєї професійної діяльності. Це:

- курси підвищення кваліфікації;
- дистанційні навчальні курси;
- проходження онлайн-курсів;
- участь у семінарах-практикумах, майстер-класах, вебінарах;
- участь у публічних лекціях, педагогічних читаннях та ін.

Таким чином педагоги ліцею долучаються до творчої діяльності, мають змогу бути обізнаними із сучасними технологіями навчання, що сприяє підвищенню їхнього фахового рівня. Свідченням цьому є сертифікати, що

засвідчують їхню можливість здійснювати освітню діяльність на високому рівні. Наявність даних сертифікатів дає можливість формувати ключові компетентності в здобувачів освіти, використовувати міжпредметні зв'язки, інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії тощо.

З метою створення належного освітнього простору для навчання учнів 1 класу в новій українській школі здійснюється робота із забезпечення кімнати початкового навчання новими меблями, сучасною оргтехнікою та дидактичними матеріалами.

Основними видами навчальних занять є:

- урок (традиційний, нетрадиційний);
- індивідуальне заняття;
- консультації: індивідуальні, групові;
- факультативні заняття;
- екскурсії.

Моніторинг якості освітнього процесу.

При проведенні моніторингу конкретної ділянки освітнього середовища, зокрема, умов, процесу чи результатів роботи ліцею, заклад дотримується такої системи:

1. Визначення:

- мети та завдань дослідження;
- об'єкту дослідження;
- формування вибірки;
- термінів та процедури дослідження;
- підбору координаторів дослідження;
- критеріїв оцінювання та показників (індикаторів), за якими збиратиметься інформація;
- методів дослідження.

2. Підготовка інструментарію дослідження (вибір анкет, тестів, методик, карт спостережень, підготовка інструктивно-методичних матеріалів для координаторів дослідження, вибір статистичних та математичних методів обробки та обчислення одержаних результатів дослідження).

3. Проведення дослідження (заповнення анкет, виконання тестів, проведення спостережень за обраними методиками).

4. Збір та опрацювання результатів (внесення результатів дослідження в базу, обробка та аналіз отриманих даних з використанням математичної статистики, факторно-критеріального аналізу, описового пояснення).

5. Аналіз та інтерпретація результатів внутрішкільного моніторингу стану конкретної ділянки освітнього середовища закладу (виявлення та оцінка позитивних та негативних факторів впливу; підготовка та представлення звіту, який має містити висновки та рекомендації з метою прийняття управлінських рішень, корекції програм, планів роботи школи, роботи окремих учителів, батьківського комітету, учнівського самоврядування тощо).

6. Оприлюднення результатів моніторингу та запровадження рекомендацій у практику.

Проводячи внутрішкільний моніторинг, ліцей орієнтується на такі результати:

- підвищення якості надання освітніх послуг, формування позитивного іміджу, престижності та конкурентноспроможності ліцею;
- створення необхідних умов для творчої діяльності учасників освітнього процесу:
 - виявлення і підтримка обдарованої молоді, підняття престижу творчих педагогів;
 - впровадження освітніх інновацій, сучасних інформаційних технологій для оновлення змісту освіти й форм організації освітнього процесу;
 - активізація роботи адміністрації і педагогічного колективу закладу освіти, вироблення навичок контрольно-аналітичної діяльності, самооцінки та саморегуляції;
 - удосконалення управління закладом освіти, вироблення і корегування управлінських рішень, планування і прогнозування його розвитку.

1.8.Навчально-методичне забезпечення.

Типові освітні програми:

- Типова освітня програма для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН № 268 від 21.03.2018 року (1- 2 клас));
- Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня (наказ МОН № 1273 від 08.10.2019 року (3-4 класи));
- Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235 (5 клас));
- Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН № 405 від 20.04.2018 року (6-9 класи));
- Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ МОН № 408 від 20.04.2018 року (10 та 11 класи)).

Розділ II.Освітня програма початкової школи.

Початкова освіта - це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей; розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли - 1-2 класи і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма укладена на основі Типової освітньої програми загальної середньої освіти І ступеня, розробленої авторським колективом учасників проекту «Нова українська школа – 2» під керівництвом Р.Шияна, затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 22. 02.2018, відповідно до Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 року, Державного стандарту початкової освіти, затвердженого Кабінетом Міністрів України 21.02.2018 року та затверджено наказами МОН України від 21.03.2018 року № 268 (1-2 класи), від 08.10.2019 року № 1273 (3 - 4 класи).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей;

- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;

- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення;

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

В умовах карантинних обмежень в освітньому процесі доцільне використання цифрових платформ, які дають змогу реалізовувати авторські методичні задуми,

створювати навчальні курси, гнучко розподіляючи контент між онлайн- та офлайн-частинами, диференціювати навчальні завдання, проводити онлайн уроки, оперативно надавати зворотний зв'язок, відстежувати навчальний поступ кожного учня, створювати та наповнювати портфоліо.

Освітня програма схвалена педагогічною радою Туменського закладу загальної середньої освіти (протокол від 11.03.2022 року №07), затверджена наказом директора від 11.03.2022 №32.

2. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для початкової школи - учнів 1-4 класів складає 3500 годин/навчальний рік:

для 1 класу – 805 годин/навчальний рік,

для 2 класу – 875 годин/навчальний рік,

для 3-4 класів – по 910 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах початкової школи І ступеня з українською мовою навчання: 1-2 класи, 3 - 4 класи.

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Навчальний план для початкової школи з навчанням українською мовою (1-2 класи)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
--------------------	----------------------------

	1 клас	2 клас	Разом
Українська мова	5	5	10
Іноземна мова	2	3	5
Математика	3	3	6
Я досліджую світ	7	8	15
Мистецтво	2	2	4
Фізична культура	3	3	6
Усього	22	24	46
<i>Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять</i>	1	1	2
Проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	0,5	1,5
Математика	1	0,5	1,5
Курси за вибором		0,5	0,5
Фінансова абетка		0,5	0,5
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	25	48

Освітня галузь "Мистецтво" реалізується окремими предметами "Образотворче мистецтво" і "Музичне мистецтво". Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Навчальний план включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять – по 1 годині в 1 та 2 класі.

**Навчальний план початкової школи
з українською мовою навчання
(3 - 4 клас)**

(За Типовою освітньою програмою для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти,
затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273,
розробленої під керівництвом Р.Шияна)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень		
	3 клас	4 клас	Разом
Українська мова	5	5	10
Іноземна мова	3	3	6
Математика	4	4	8
Я досліджую світ	7	7	14
Інформатика	1	1	2
Мистецтво	2	2	4
Фізична культура	3	3	6
Усього	25	25	50
<i>Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять</i>	1	1	2
Проведення індивідуальних консультацій та групових занять	0,5	0,5	1
Математика	0,5	0,5	1
Курси за вибором	0,5	0,5	1
Фінансова грамотність	0,5	0,5	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23	23	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26	26	52

Освітня галузь "Мистецтво" реалізується окремими предметами "Образотворче мистецтво" і "Музичне мистецтво".

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 3, 4 класах – 40 хвилин.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову, може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять. Варіативна складова навчального плану визначена закладом загальної середньої освіти, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів,

особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу.

Варіативна складова навчального плану використовується на:

підсилення предметів інваріантної складової (розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно; розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником; учитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години), зокрема, української мови.

Варіативність змісту початкової освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складової навчального плану. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази закладу освіти, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі можуть реалізовуватись не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, пластика, тощо.

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). У закладі загальної середньої освіти за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів може бути дозволено враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про повну загальну середню освіту".

3. Логічна послідовність вивчення предметів.

Розкривається у відповідних навчальних програмах.

4. Перелік та пропонований зміст освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями (у дужках подано скорочене позначення кожної галузі): мовно-літературна, у тому числі: рідномовна освіта (українська мова та література) та іншомовна освіта, математична, природнича, технологічна, інформативна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична, мистецька, фізкультурна.

5. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у

рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

6.Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

6.1.Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Упродовж навчання в початковій школі учні опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє стимулюванню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин і корекції у знаннях, уміннях, навичках.

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1 - 2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті:

- підтримати навчальний розвиток учнів; вибудувати індивідуальну траєкторію розвитку дитини;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини;
- мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати;
- виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень учня/учениці з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та/або якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, коригування та прогнозування їх розвитку заклад може брати участь у моніторингових дослідженнях навчальних досягнень учнів на національному, обласному, районному рівнях, а також на рівні окремих класів. Окремо може проводитися моніторинг і в закладі освіти. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

6.2. Кадрове забезпечення освітньої програми

Освітній процес у початкових класах здійснюють 7 учителів початкових класів, які пройшли навчання за програмою підготовки учителів для роботи в умовах Нової української школи.

Усі (100%) здобули повну вищу освіту.

Кваліфікаційний рівень педагогічних працівників:

- кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» – 4 (57%),
- кваліфікаційна категорія «спеціаліст II категорії» - 3 (43%).

Учителі початкових класів Загура Наталія Вікторівна, Микуляк Ніна Володимирівна мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «старший учитель».

Окрім того учасниками освітнього процесу є педагог–організатор та практичний психолог.

Усі вчителі викладають навчальні предмети відповідно до своєї фахової кваліфікації.

Педагоги мають право щорічного 30-тигодинного підвищення кваліфікації в установах, закладах та організаціях на свій усвідомлений вибір.

6.3. Навчально–методичне забезпечення освітньої діяльності:

- Державний стандарт,
- навчальний план;
- навчальні програми;
- підручники, які мають гриф Міністерства освіти і науки України;
- навчально – методичні комплекси та посібники;
- критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

В освітньому процесі використовуються такі підручники для учнів 1 класу:

1.«Українська мова. Буквар» підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах) авт.: Большакова І. О., Пристінська М. С.

2.«Англійська мова» підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом) авт.: Калініна Л. В., Самойлюкевич І. В.

3.«Математика» підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти авт.: Заїка А. М.

4.«Я досліджую світ» підручник інтегрованого курсу для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах) авт.: Большакова І. О., Пристінська М.

5.«Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 1 класу закладів загальної середньої освіти авт.: Масол Л.М., Гайдамака О.В., Колотило О.М.

В освітньому процесі використовуються такі підручники для учнів 2 класу:

1.«Українська мова та читання» підручник для 2 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах) (авт. Большакова І.О., Пристінська М.С.).

2.«Математика» підручник для 2 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Заїка А.М.).

3.«Англійська мова» підручник для 2 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом) (авт. Карпюк О.Д.).

4.«Я досліджую світ» підручник для 2 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах) (авт. Волощенко О.В., Козак О.П., Остапенко Г.С.).

5.«Мистецтво» підручник для 2 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л.М., Гайдамака О.В., Колотило О.М.).

В освітньому процесі використовуються такі підручники для учнів 3 класу:

1. «Математика» підручник для 3 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах) (авт.: Логачевська С. П., Логачевська Т. А., Комар О. А.).

2. «Мистецтво» підручник для 3 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Масол Л. М., Гайдамака О. В., Колотило О. М.).

3. «Українська мова та читання» підручник для 3 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах) (авт.: Большакова І. О., Пристінська М. С.).

4. «Я досліджую світ» для підручник 3 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах) (авт: Волощенко О. В., Козак О. П., Остапенко Г. С.)

5.«Англійська мова» підручник для 3 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом) (авт. Карпюк О.Д.).

В освітньому процесі використовуються такі підручники для учнів 4 класу:

1. «Математика» підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах) (авт.: Заїка А.М., Тарнавська С.С.).

2. «Мистецтво» підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти (авт: Масол Л. М., Гайдамака О. В., Колотило О. М.).

3. «Українська мова та читання» підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах) (авт.: Большакова І. О., Хворостяний І. Г.).

4. «Я досліджую світ» для підручник 4 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах) (авт: Волощенко О. В., Козак О. П., Остапенко Г. С.)

5.«Англійська мова» підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом) (авт. Карпюк О.Д.).

6. «Інформатика» підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Андрусич О. О., Стеценко І. Б.).

6.4. Навчальна програма, яка використовується в освітньому процесі.

У закладі використовується Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (1-4 клас), розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна, затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 22 лютого 2018 року.

6.5. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності.

Для учнів початкової школи створено цілісне і креативне освітнє середовище згідно вимог НУШ. За класами закріплено окремі навчальні кабінети, окрім того учні можуть використовувати можливості спеціалізованого кабінету інформатики та інформаційно – комунікативних технологій закладу освіти, для проведення уроків фізичної культури – спортивному залу, спортивний та ігровий майданчики.

До послуг школярів:

- плазмовий телевізор – 4 шт,

- ноутбук – 4,

- ламінатор – 2 шт,

- принтер – 4 шт,

- підключення до безлімітного швидкісного Інтернету за допомогою WiFi технологій.

6.6. Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників,
- зміцнення матеріально – технічного забезпечення освітнього процесу.

7.Форми організації освітнього процесу.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

8.Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

9.Корекційно–розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

В умовах інклюзивного середовища навчання дітей з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до особливостей, що зазначені в індивідуальній програмі розвитку та з використанням індивідуального навчального плану та індивідуальної навчальної програми кожної дитини з особливими освітніми потребами.

Індивідуальний навчальний план розробляється на основі навчального плану закладу освіти.

Індивідуальний навчальний план визначає перелік предметів, послідовність їх вивчення, кількість годин, що відводяться на вивчення кожного предмета, а також тижневу кількість годин.

Для проведення корекційно-розвиткових занять (предметів) в індивідуальному навчальному плані учня передбачено 5 годин на тиждень (кількість годин визначено Дубровицьким інклюзивно-ресурсним центром).

Такі години не враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження в індивідуальному навчальному плані для дитини з особливими освітніми потребами.

Інваріантна складова навчального плану для дітей з особливими потребами включає години корекційно-розвиткової роботи.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи:

- розвиток мовлення,
- лікувальна фізкультура,
- корекція розвитку,
- ритміка.

Інваріантна складова навчального плану для дітей з особливими потребами спрямована на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, з урахуванням рекомендацій Дубровицького інклюзивно-ресурсного центру.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, сюжето – рольові ігри, квести, які вчитель організує в межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

**Навчальний план
початкової школи
для дітей із особливими освітніми потребами
з навчанням українською мовою
(2 клас)**

(за Типовою освітньою програмою для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 23.03.2018 № 268, розробленою під керівництвом Р.Шияна)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень		
	2 клас	Разом	
Українська мова	5	5	
Іноземна мова	3	3	
Математика	3	3	
Я досліджую світ	8	8	
Мистецтво	2	2	
Фізична культура	3	3	
Усього	24	24	
Корекційна складова	4	4	
Корекційно-розвиткова робота	Корекція розвитку	2	2
	Розвиток мовлення	2	2

Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1
Проведення індивідуальних консультацій та групових занять	0,5	0,5
Математика	0,5	0,5
Курси за вибором	0,5	0,5
Фінансова грамотність	0,5	0,5
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	22	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	25	25

Розділ III. Освітня програма школи II ступеня.

1. Загальні положення.

Освітня програма Туменського ліцею II ступеня (базова середня освіта) розроблена згідно Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII, Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 та наказу МОН України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (6 – 9 класи), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України України від 30 вересня 2020 р. №898, та Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235 (5 клас), схвалена педагогічною радою, протокол № 08 від 26.05. 2022 року, затверджена наказом від 26.05.2022 №52.

Освітня програма Туменського ліцею для базової середньої освіти (далі - Освітня програма) окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які подано в рамках навчального плану (таблиця 1);

- очікувані результати навчання учнів подано в рамках навчальних програм (перелік наведено в таблиці 2);

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Освітня програма закладу базової середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

2. Загальний обсяг навчального навантаження та тривалість і взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9 класів закладу складає 5775 годин/навчальний рік:

- для 5 класу – 980 годин/навчальний рік,
- для 6 класу – 1155 годин/навчальний рік,
- для 7 класу – 1172,5 годин/навчальний рік,
- для 8 класу – 1207,5 годин/навчальний рік,
- для 9 класу – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані II ступеня з навчанням українською мовою.

Навчальний план для 5 класу з навчанням українською мовою

(За Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти,
затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235)

Назва освітньої галузі	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин
		5 клас
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1,5
	Іноземна мова	3,5 +0,5
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі	11	
Математична	Математика	5
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі	5	
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі	2	
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
	Етика	0,5
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі	1,5	
Громадянська та історична	Вступ до історії та громадянської освіти	1,5
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі	1,5	
Технологічна	Технології	2
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі	2	
Інформатична	Інформатика	1,5
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі	1,5	
Мистецька	Образотворче мистецтво	1
	Музичне мистецтво	1
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі	2	
Фізична культура***	Фізична культура	3
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі	3	
Усього	29	
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітнього компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	2	
Міжгалузевий інтегрований курс «STEM»	1	
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	31	
Гранично допустиме навантаження учнів****	28	

Навчальний план включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення навчальних предметів інваріантної складової, курсів за вибором та факультативів, індивідуальних та групових занять. План включає додаткові години на вивчення англійської мови в 5 класі – 0,5 тижневої години.

З метою розвитку особистості здобувача освіти, яка здатна до самоусвідомлення, гармонійної соціальної і міжособистісної взаємодії, спрямованої на збереження власного здоров'я та здоров'я інших осіб, дбає про безпеку, виявляє підприємливість та професійну зорієнтованість для забезпечення власного і суспільного добробуту на засадах інтегрованого підходу запроваджено вивчення в 5 класі *інтегрованого курсу* «Здоров'я, безпека та добробут» (1 тижнева година).

З метою забезпечення вивчення навколишнього світу в його єдності та цілісності, формування в здобувачів освіти природничо – наукової картини світу на засадах інтегрованого підходу запроваджено вивчення в 5 класі *інтегрованого курсу* «Пізнаємо природу» (2 тижневі година), вивчення якого здійснюється за програмою «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти» (авт. Коршевніюк Т.В.), яка рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ від 12.07.2021 №795).

З метою створення умов для інтелектуального, соціального, психологічного та творчого розвитку здобувачів освіти через залучення їх до програмування, прототипування, освоєння нових технологій майбутньої професійної діяльності запроваджено вивчення в 5 класі міжгалузевого *інтегрованого курсу* STEM (1 тижнева година).

З метою формування у здобувачів освіти особистості, яка визнає загальнолюдські та національні цінності й керується морально-етичними критеріями та почуттям відповідальності у власній поведінці; виховання поваги до людської гідності й дотримання прав людини, демократичних цінностей, верховенства права, справедливості, неупередженості, рівності, запроваджено вивчення в 5 класі навчального предмета «Етика» (0,5 тижневої години).

Навчальний план загальної середньої освіти II ступеня з навчанням українською мовою

(за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня,
затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень				
		6	7	8	9	Разом
Мови і літератури	Українська мова	3,5	2,5	2	2	10
	Українська література	2	2	2	2	8
	іноземна мова (англ.)	3	3	3	3	12
	Зарубіжна література	2	2	2	2	8
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1,5	1,5	5
	Всесвітня історія	1	1	1	1	4
	Основи правознавства	-	-	-	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	-	-	2

	Образотворче мистецтво	1	1	-	-	2
	Мистецтво	-	-	1	1	2
Математика	Математика	4	-	-	-	4
	Алгебра	-	2	2	2+1	6+1
	Геометрія	-	2	2	2	6
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	2	8
	Географія	2	2	2	1,5	7,5
	Фізика	-	2	2	3	7
	Хімія	-	1,5	2	2	5,5
Технології	Трудове навчання	2	1	1	1	5
	Інформатика	1	1	2	2	6
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	4
	Фізична культура	3	3	3	3	12
Разом		29,5	31	31,5	33	125.0
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5	2,5	3	3	12.0
Факультативи		1	1	1		3
Лікарські рослини			1			1
З української мови «Культура мовлення. Стилiстичнi особливостi морфологiї»		1				1
З української мови «Синтаксис простого та ускладненого речення»				1		1
Курси за вибором		2,5	1,5	1	1	6
Фінансова грамотність			0,5	1		1,5
Українознавство		1				1
З української мови «Синтаксис складного речення»					1	1
Права людини у вільній країні		0,5				0,5
З географії «Юний географ-краєзнавець»		1				1
Індивідуальні заняття				1	1	2
Географія					1	1
Математика				1		1
Українська мова			1			1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		31	32	33	33	
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33	33,5	34,5	36	137

Навчальний план включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення навчальних предметів інваріантної складової, курсів за вибором та факультативів, індивідуальних та групових занять, а саме:

додаткові години на вивчення:

- алгебри в 9 класі - 1 тижнева година,

проведення індивідуальних консультацій та групових занять

- з української мови: в 7 класі - 1 тижнева година,

додаткові години на вивчення:

- математики в 8 класі - 1 тижнева година,

- географії в 9 класі - 1 тижнева година.

Передбачено вивчення **курсів за вибором:**

- **«Фінансова грамотність»** (1 година на тиждень в 8 класі, 0,5 тижневої години в 7 класі за програмами: Фінансова культура. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів за загальною редакцією доктора економічних наук, професора Смовженко Т.С., схвалена для використання у загальноосвітніх навчальних закладах, лист інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України від 29.05.2015 № 14.1/12 – Г – 330 та Прикладні фінанси. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів за загальною редакцією доктора економічних наук, професора Смовженко Т.С., схвалена для використання у загальноосвітніх навчальних закладах, лист інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України від 29.05.2015 № 14-1/12 – Г – 331);

- **з української мови** в 9 класі (1 тижнева година) «Синтаксис складного речення» (за програмою програмою факультативних курсів й курсів за вибором з української мови й літератури: 5-11 класи/ Т.Гнаткович, О.Калинич і ін. – К. Дивослово, 2022. Схвалено для використання Лист модернізації змісту освіти від 04.07.2019м№22.1/12-Г-551).

- «Права людини у вільній країні» у 6 класі (0,5 години на тиждень, схвалено для використання - Лист Інституту модернізації змісту освіти від 02.07.2018 №22.1/12-Г-472);

- з географії у 6 класі (1 тижнева година) «Юний географ - краєзнавець» (за програмою курсів за вибором (факультативних курсів), схваленою Міністерством освіти і науки України для використання у загальноосвітніх навчальних закладах (лист ІМЗО від 10.03.2019 № 22.1/12-Г-168);

Окрім того запроваджено **факультативи:**

- **з української мови**

- в 6 класі (1 тижнева година) «Культура мовлення. Стилистичні особливості морфології» (за програмою Береш О.І., Гнаткевич Т.Д., Ківеждій О.В., Видавництво «Гражда» 2018 рік. Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах комісією з української мови Науково – методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України, лист від 06.04.2015 № 14.1/12 –Г-214);

- в 8 класі (1 тижнева година) «Синтаксис простого та ускладненого речення» (за програмою Береш О.І., Гнаткевич Т.Д., Ківеждій О.В., Видавництво «Гражда» 2018 рік. Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах комісією з української мови Науково – методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України, лист від 06.04.2015 № 14.1/12 –Г-214);

- **з біології в 6 класі** (1 тижнева година) «Лікарські рослини» (за навчальною програмою факультативу з біології для допрофільної підготовки та профільного навчання авт. Грисик Г.М., рекомендовано для використання в загальноосвітніх навчальних закладах, лист Міністерства освіти і науки України, від 21.08.2018 № 1/11 – 5142).

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

3.Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та</p>

		<p>оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p>

		<p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як: уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх враховано при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти.

Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою; предмети за вибором; роботу в проектах; позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

5. Перелік освітніх галузей.

Освітню програму 5 класу укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна (українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова).

Математична (математика).

Природнича (інтегрований курс «Пізнаємо природу»).

Соціальна і здоров'язбережувальна (інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут», етика).

Громадянська та історична (вступ до історії та громадянської освіти).

Технологічна (технології).

Інформатична (інформатика).

Мистецька (образотворче мистецтво, музичне мистецтво).

Освітню програму 6 – 9 класів укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури (українська мова, українська література, іноземна мова, зарубіжна література).

Суспільствознавство (історія України, всесвітня історія, основи правознавства).

Мистецтво (музичне мистецтво, образотворче мистецтво, мистецтво).

Математика (математика, алгебра, геометрія).

Природознавство (природознавство, біологія, географія, фізика, хімія).

Технології (трудове навчання, інформатика).

Здоров'я і фізична культура (основи здоров'я, фізична культура).

6.Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

7.Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова

конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

8.Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Освітній процес у здійснюють 15 учителів, педагог – організатор, практичний психолог, всього 16 педагогічних працівників. Усі вони здобули вищу освіту.

Кваліфікаційний рівень педагогічних працівників:

- кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» – 9 (50 %),
- педагогічне звання «старший учитель» - 6 (39%),
- кваліфікаційна категорія «спеціаліст I категорії»- 3 (16%),
- кваліфікаційна категорія «спеціаліст» - 2 (11%).

Педагоги мають право щорічного 30-тигодинного підвищення кваліфікації в установах, закладах та організаціях на свій усвідомлений вибір.

За організацію системи внутрішнього забезпечення якості освіти відповідає заступник директора з навчально-виховної роботи, який опікується:

оновленням методичної бази освітньої діяльності;

контролем за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробкою рекомендацій щодо їх покращення;

моніторингом та оптимізацією соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створенням необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників через участь у вебінарах, семінарах, тренінгах та післядипломну курсову підготовку.

9. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності.

- Державний стандарт,
- навчальні програми,
- підручники, які мають гриф Міністерства освіти і науки України, (для 7 класу - обрані учителями та затверджені рішенням педагогічної ради від 06.04.2020, протокол №05).

9.1. Навчальні програми, що використовуються в освітньому процесі.

5 клас

Українська мова	Модельна навчальна програма "Українська мова. 5-6 класи" для закладів загальної середньої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Українська література	Модельна навчальна програма "Українська література. 5-6 класи" для закладів загальної середньої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж.,	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Вступ до історії України та громадянської освіти	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Пізнаємо природу	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевніук Т.В.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Математика	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Інформатика	Модельна навчальна програма «ІНФОРМАТИКА. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Морзе Н.В., Барна О.В.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоець Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 17.08.2022 року № 752

Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Зимомря І.М., Мойсюк В.А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.).	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Здоров'я, безпека та добробут	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Гущина Н. І., Василяшко І. П.).	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Мистецька галузь	Модельна навчальна програма "Мистецтво. 5-6 класи" (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О.В.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
STEM	Модельна навчальна програма «STEM. 5-6 класи (міжгалузевий інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бутурліна О.В., Артем'єва О.Є.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Етика	Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795

6 – 9 класи

Українська мова	УКРАЇНСЬКА МОВА. 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Українська література	УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА. 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Зарубіжна література	ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА. 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Історія	Історія України. Всесвітня історія. 5–9 класи. Начальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Природознавство	Природознавство .5 клас Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Правознавство	Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017
Математика	МАТЕМАТИКА. 5–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407

Інформатика	ІНФОРМАТИКА.5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Географія	ГЕОГРАФІЯ.6– 9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Біологія	БІОЛОГІЯ. 6–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Хімія	ХІМІЯ.7–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Фізика	ФІЗИКА.7–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Трудове навчання	ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ. 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Фізичне виховання	НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Англійська мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 5 – 9 класи. Англійська мова	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 №1407
Основи здоров'я	ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я. 5 –9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 №1407
Художньо-естетичні дисципліни	МИСТЕЦТВО. 5– 9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 №1407

9.2.Перелік підручників, які використовуються в освітньому процесі.

5 клас		
1.	«Здоров'я, безпека та добробут» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти	Гущина Н. І., Василяшко І. П., за редакцією Бойченко Т. Є.
2.	"Інформатика" підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти	Морзе Н. В., Барна О. В.
3.	«Пізнаємо природу» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти	Коршевніюк Т. В., Ярошенко О. Г.
4.	«Англійська мова (5-й рік навчання)» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти	Джоанна Коста, Мелані Вільямс
5.	«Зарубіжна література» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О. М., Мацевко-Бекерська Л. В., Рудніцька Н. П., Ковальова Л. Л., Орлова О. В., Юлдашева Л. П., Туряниця В. Г., Лебедь Д. О.

6.	«Математика» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти	Істер О. С.
7.	«Мистецтво» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М.
8.	«Українська література» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти	Авраменко О.М.
9.	«Українська мова» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти	Авраменко О. М.
10.	«Вступ до історії України та громадянської освіти» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти	Щупак І. Я., Бурлака О. В., Піскарьова І. О., Посулько А. С.
11.	«Технології» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю.
12.	«Етика» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти	Давидюк Л.В., Мельник А.О.

6 клас		
1.	"Всесвітня історія. Історія України (інтегрований курс)" підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти	Щупак І.Я., Піскарьова І.О., Бурлака О.В.
2.	"Інформатика" підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й.Я, Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакоцько В.В.
3.	Англійська мова (6-й рік навчання)	Карп'юк О.Д.
4.	Біологія	Остапченко Л.І.
5.	Географія	Бойко В.М., Міхелі С.В.
6.	Математика	Тарасенкова Н.А., Богатирьова І.М., Бочко О.П., Коломієць О.М., Сердюк З.О.
7.	Музичне мистецтво	Масол Л.М., Аристова Л.С.
8.	Образотворче мистецтво	Железняк С.М., Ламонова О.В.
9.	Основи здоров'я	Бех І.Д., Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Страшко С.В.
10.	Світова література	Ніколенко О.М., Конєва Т.М., Орлова О.В., Зуєнко М.О.
11.	Трудове навчання (для дівчат)	Ходзицька І.Ю., Павич Н.М., Горобець О.В., Безносюк О.І.
12.	Трудове навчання (для хлопців)	Терещук Б.М., Дятленко С.М., Гащак В.М., Лещук Р.М.
13.	Українська література	Авраменко О.М.
14.	Українська мова	Заболотний О.В., Заболотний В.В.

7 клас

1.	"Географія" підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти	Бойко В.М., Міхелі С.В.
2.	"Трудове навчання (для дівчат)" підручник для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Ходзицька І.Ю., Безносюк О.І., Горобець О.В., Павич Н.М.
3.	"Трудове навчання (для хлопців)" підручник для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Терешук Б.М., Дятленко С.М., Гащак В.М., Лещук Р.М.
4.	«Алгебра» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С.
5.	«Англійська мова (7-й рік навчання)» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти	Карпюк О.Д.
6.	«Біологія» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти	Остапченко Л.І., Балан П.Г., Серебряков В.В., Матяш Н.Ю., Горобчишин В.А.

7.	«Всесвітня історія» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти	Щупак І.Я., Бурлака О.В., Піскарьова І.О.
8.	«Геометрія» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С.
9.	«Зарубіжна література» підручник для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Ніколенко О.М., Конєва Т.М., Орлова О.В., Зуєнко М.О., Кобзар О.І.
10.	«Інформатика» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти	Коршунова О.В., Завадський І.О.
11.	«Історія України» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти	Власов В.С., Панарін О.Є.
12.	«Музичне мистецтво» підручник для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Масол Л.М., Аристова Л.С.
13.	«Образотворче мистецтво» підручник для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Папіш Л.В., Шутка М.М.
14.	«Основи здоров'я» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти	Бех І.Д., Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Страшко С.В.
15.	«Українська література» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти	Авраменко О.М.
16.	«Українська мова» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти	Глазова О.П.
17.	«Фізика» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти	Бар'яхтар В.Г., Довгий С.О., Божинова Ф.Я.
18.	«Хімія» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти	Попель П.П., Крикля Л.С.

8 клас		
1.	«Алгебра» підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С.
2.	«Англійська мова (8-й рік навчання)» підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Карпюк О.Д.

3.	«Біологія» підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Соболь В.І.
4.	«Всесвітня історія» підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Гісем О.В., Мартинюк О.О.
5.	«Географія» підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Довгань Г.Д., Стадник О.Г.
6.	«Геометрія» підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Бевз Г.П., Бевз В.Г., Владімірова Н.Г.
7.	«Зарубіжна література» підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Ніколенко О.М., Зуєнко М.О., Строха Б.В.
8.	«Інформатика» підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Морзе Н.В., Барна О.В., Вембер В.П.,
9.	«Історія України» підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Гісем О.В., Мартинюк О.О.
10.	«Мистецтво (інтегрований курс)» підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Масол Л.М.
11.	«Основи здоров'я» підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів»	Тагліна О.В.
12.	«Трудове навчання (обслуговуючі види праці)» підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Ходзицька І.Ю., Тименко В.П., Безносок О.І., Горобець О.В.,
13.	«Трудове навчання (технічні види праці)» підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Терещук А.І., Захаревич М.А.
14.	«Українська література» підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Авраменко О.М.
15.	«Українська мова» підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т., Жук М.Г.
16.	«Фізика» підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Сиротюк В.Д.
17.	«Хімія» підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Буринська Н.М.

9 клас		
1.	«Алгебра» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Мерзляк А.Г., Полонський В.Б, Якір М.С.
2.	«Англійська мова (9-й рік навчання)» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Карпюк О.Д.
3.	«Біологія» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Соболь В.І.
4.	«Всесвітня історія» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Д'ячков С.В., Литовченко С.Д.
5.	«Географія» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Довгань Г.Д., Стадник О.Г.
6.	«Геометрія» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Бевз Г.П., Бевз В.Г., Владімірова Н.Г.

7.	«Зарубіжна література» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Ніколенко О.М., Зуєнко М.О., Стороха Б.В., Туряниця В.Г., Орлова О.В.
8.	«Інформатика» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Бондаренко О.О., Ластовецький В.В.
9.	«Історія України» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Власов В.С.
10.	«Мистецтво» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Масол Л.М.
11.	«Основи здоров'я» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів»	Бойченко Т.Є., Василяшко І.П., Гурська О.К., Польова М.Б., Коваль Н.С., Попадюк С.А.
12.	«Основи правознавства» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Андрусишин Б.І., Берендєєв С.О., Губань Р.В.
13.	«Трудове навчання (обслуговуючі види праці)» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Терещук А.І., Медвідь О.Ю., Приходько Ю.М.
14.	«Трудове навчання (технічні види праці)» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Гащак В.М., Терещук Б.М., Дятленко С.М., Тименко В.П.
15.	«Українська література» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Авраменко О.М.
16.	«Українська мова» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Заболотний В.В., Заболотний О.В.
17.	«Фізика» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Бар'яхтар В.Г., Довгий С.О., Божинова Ф.Я., Кірюхіна О.О.
18.	«Хімія» підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Ярошенко О.Г.

10. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності.

До послуг здобувачів освіти:

- кабінет англійської мови,
- кабінет математики,
- кабінет фізики,
- кабінет географії,
- кабінет історії,
- кабінет української мови та літератури,
- кабінет зарубіжної літератури,
- кабінет біології та хімії,
- кабінет інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій навчання (4+1 комп'ютери, 2017 рік),
- спортивна зала (23,5 м x 12,5 м x 5,5 м),
- шкільний автобус,
- ресурсна кімната,
- кімната школяра,
- кабінет практичного психолога,
- медичний кабінет,

- актовa зала,
- історичний музей,
- їдальня,
- спортивний майданчик,
- географічний майданчик,
- внутрішній санітарний вузол,
- підключення до швидкісного безлімітного Інтернету (uarnet), можливість підключення за допомогою технології WiFi.

9.Корекційно–розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

В умовах інклюзивного середовища навчання дітей з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до особливостей, що зазначені в індивідуальній програмі розвитку та з використанням індивідуального навчального плану та індивідуальної навчальної програми кожної дитини з особливими освітніми потребами.

Індивідуальний навчальний план розробляється на основі навчального плану закладу освіти.

Індивідуальний навчальний план визначає перелік предметів, послідовність їх вивчення, кількість годин, що відводяться на вивчення кожного предмета, а також тижневу кількість годин.

Для проведення корекційно-розвиткових занять (предметів) в індивідуальному навчальному плані учня передбачено 5 годин на тиждень (кількість годин визначено Дубровицьким інклюзивно-ресурсним центром).

Такі години не враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження в індивідуальному навчальному плані для дитини з особливими освітніми потребами.

Інваріантна складова навчального плану для дітей з особливими потребами включає години корекційно-розвиткової роботи.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи:

- розвиток мовлення,
- лікувальна фізкультура,
- корекція розвитку,
- ритміка.

Інваріантна складова навчального плану для дітей з особливими потребами спрямована на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, з урахуванням рекомендацій Дубровицького інклюзивно-ресурсного центру.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, сюжето – рольові ігри, квести, які вчитель організує в межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Розділ IV. Освітня програма школи III ступеня.

1. Загальні положення

Освітня програма профільної загальної середньої Туменського закладу загальної середньої освіти (10 та 11 класи) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», схвалена педагогічною радою Туменського закладу загальної середньої освіти протокол №06 від 21.05.2021 року, затверджена наказом Туменського закладу загальної середньої освіти від 07.06.2021 №74.

Освітня програма Туменського закладу загальної середньої освіти профільної середньої освіти (далі - Освітня програма) окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 4;
- зміст окремих предметів,
- форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

2. Загальний обсяг навчального навантаження та тривалість і взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік:

для 10 класу – 1330 годин/навчальний рік,

для 11 класу – 1330 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані школи III ступеня.

Навчальний план школи III ступеня

з навчанням українською мовою

(за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта), затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України 20.04. 2018 N 408)

з профільним вивченням української мови

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень		Разом
		10 клас	11 клас	
Інваріантний складник				
Базові предмети		27	26	53
Українська мова		2	2	4
Українська література		2	2	4
Зарубіжна література		1	1	2
Іноземна мова		2	2	4
Історія України		1,5	1	2,5
Всесвітня історія		1	1,5	2,5
Громадянська освіта		2	-	2
Математика	Алгебра і початки аналізу	1,5+0,5	1,5+0,5	4
	геометрія	1,5+0,5	1,5+0,5	4
Біологія і екологія		2	2	4
Географія		1,5	1	2,5
Фізика і астрономія		3	4	7
Хімія		1,5	2	3,5
Фізична культура		3	3	6
Захист України		1,5	1,5	3
Варіативний складник		11	12	23
Вибірково-обов'язкові предмети		3	3	6
Технології		1	2	3
інформатика		2	1	3
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		8	9	17
Основи медичних знань		1	1	2
Профільні предмети		2	2	4
Українська мова		2	2	4
Індивідуальні заняття		4	5	9
географія		1	1	2
математика		1	1	2
біологія		0,5	1	1,5
Історія України		1	1	2
Хімія			1	1
Українська література		0,5		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33	
Усього фінансується		38	38	76

Навчальний план містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів.

Реалізація змісту освіти III ступеня, визначеного Державним стандартом, забезпечується базовими, профільними та вибірково-обов'язковими предметами та індивідуальними заняттями.

В якості вибірково-обов'язкових предметів із запропонованого переліку обрані учнями «Інформатика» та «Технології», що вивчаються на рівні стандарту одночасно в 10 і 11 класах:

10 клас: технології – 1 тижнева година, інформатика – 2 тижневі години;

11 клас: технології – 2 тижневі години, інформатика – 1 тижнева година.

Окрім вибірково-обов'язкових предметів, що вивчаються на рівні стандарту, зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові предмети, до яких належать «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика», «Астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

- профільні предмети: в 10 та 11 класах - українська мова.

Навчальний план включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення навчальних предметів інваріантної складової, курсів за вибором та факультативів, індивідуальних та групових занять, а саме:

З метою підготовки школярів до здачі ЗНО, запроваджене

проведення індивідуальних консультацій та групових занять

- з географії в 10 та 11 класах по 1 тижневій годині,

- з біології в 10 класі – 0,5 тижневої години та в 11 класі – 1 год.,

- з української літератури в 10 класі – 0,5 тижневої години,

- з історії України в 10 та 11 класах по 1 тижневій годині,

- хімії – в 11 класі 1 тижнева година.

З метою реалізації Концепції природничо – математичної освіти, на виконання Указу Президента України запроваджено

проведення індивідуальних консультацій та групових занять з математики в 10 та 11 класах по 1 тижневій годині та передбачені ***додаткові години на вивчення*** алгебри і початків аналізу та геометрії в 10 та 11 класах – по 0,5 тижневої години, всього 2 тижневі години.

З метою забезпечення засвоєння учнями базових теоретичних положень першої долікарської допомоги, оволодіння практичними навичками надання невідкладної домедичної допомоги потерпілим на місці події та при транспортуванні до медичного закладу запроваджено індивідуальні навчальні заняття із предмета «Захист України» в 10 та 11 класах по 1 тижневій годині.

3.Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і</p>

		обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі;</p>

		аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого

предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- роботу в проектах;

- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно

доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

4.Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

5.Перелік освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

6.Логічна послідовність вивчення предметів

розкривається у відповідних навчальних програмах.

7.Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити у формі лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як

правило застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Експерсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу експерсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

8.Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

За організацію системи внутрішнього забезпечення якості освіти відповідає заступник директора з навчально-виховної роботи, який опікується:

- оновленням методичної бази освітньої діяльності;

- контролем за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробкою рекомендацій щодо їх покращення;

- моніторингом та оптимізацією соціально-психологічного середовища закладу освіти;

- створенням необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників через участь у вебінарах, семінарах, тренінгах та післядипломну курсову підготовку.

8.1. Система оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів освіти

Компетентнісна освіта, яка формується в ліцеї, зорієнтована, насамперед, на практичні результати, досвід особистої діяльності, вироблення ставлень, що зумовлюють принципові зміни в організації навчання, яке стає спрямованим на

розвиток конкретних цінностей і життєво необхідних знань і умінь учнів. Упровадження компетентнісного підходу передбачає обов'язкове прогнозування результативної складової змісту, що вимагає адекватних змін у системі оцінювання навчальних досягнень.

У контексті цього змінюються і підходи до оцінювання результатів навчальних досягнень школярів як складової освітнього процесу. Оцінювання має ґрунтуватися на позитивному принципі, що, передусім, передбачає врахування рівня досягнень учня, а не ступеня його невдач. Результати навчальної діяльності учнів на всіх етапах шкільної освіти не можуть обмежуватися знаннями, уміннями, навичками, метою навчання мають бути сформовані компетентності як загальна здатність використовувати набуті знання у повсякденному житті, давати якісну оцінку процесам і явищам, встановлювати закономірності тощо.

Найбільш універсальними є ключові компетентності, які формуються засобами міжпредметного і предметного змісту. Перелік ключових компетентностей визначається на основі цілей загальної середньої освіти та основних видів діяльності учнів, які сприяють оволодінню соціальним досвідом, навичками життя й практичної діяльності в суспільстві.

Основні функції оцінювання навчальних досягнень учнів закладу освіти:

- контролююча - визначає рівень досягнень кожного учня (учениці), готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителю відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- навчальна - сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;
- діагностико-коригувальна - з'ясовує причини труднощів, які виникають в учня (учениці) в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
- стимулювально-мотиваційна - формує позитивні мотиви навчання;
- виховна - сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

При оцінюванні навчальних досягнень учнів мають ураховуватися:

- характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість загальнонавчальних та предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

Названі вище орієнтири покладено в основу чотирьох рівнів навчальних досягнень учнів: початкового, середнього, достатнього, високого. Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає

нові характеристики. Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учень (учениця) розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень (учениця) відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень (учениця) відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Учень (учениця) виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учень (учениця) правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Знання учня (учениці) є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності
	9	Учень (учениця) добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
IV. Високий	10	Учень (учениця) має повні, глибокі знання, здатний(а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
	11	Учень (учениця) має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
	12	Учень (учениця) має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

Видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.

Поточне оцінювання - це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня (учениці) в оволодінні змістом предмета, вміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм. Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності. Поточне оцінювання здійснюється у процесі поурочного вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок. Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування.

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу).

Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
- підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і умінь;
- індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
- систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності школярів. Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок. Учень (учениця) має право на підвищення семестрової оцінки. Однак відповідно до Положення про золоту медаль "За високі досягнення у навчанні" та срібну медаль "За досягнення у навчанні", затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 17.03.08 № 186 та погодженого Міністерством юстиції України № 279/14970 від 02.04.08, підвищення результатів семестрового оцінювання шляхом переатестації не дає підстав для нагородження випускників золотою або срібною медалями.

В профільній старшій школі можуть використовуватися системи оцінювання, які ґрунтуються на компетентнісному та диференційованому підходах та враховують не лише навчальні досягнення, але і творчі, проектно-дослідницькі, особистісні, соціально значущі якості здобувачів освіти, їхні вміння вирішувати проблеми, що виникають у різних життєвих ситуаціях.

8.2. Кадрове забезпечення освітньої програми.

Освітній процес у профільній школі здійснюють 13 учителів, педагог-організатор, практичний психолог, всього 14 педагогічних працівників.

Усі вони здобули вищу освіту. Серед них 1 навчається для здобуття другої вищої освіти.

Кваліфікаційний рівень педагогічних працівників:

- кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» – 9 (69%),
- педагогічне звання «старший учитель» - 6 (46%);
- кваліфікаційна категорія «спеціаліст I категорії» - 1 (7,7%);
- кваліфікаційна категорія «спеціаліст I категорії» - 1 (7,7%);
- кваліфікаційна категорія «спеціаліст» - 2 (15,6%).

Усі вчителі викладають навчальні предмети відповідно до своєї фахової кваліфікації. Педагоги мають право щорічного 30-тигодинного підвищення кваліфікації в установах, закладах та організаціях на свій усвідомлений вибір.

9. Навчально–методичне забезпечення освітньої діяльності.

Навчально–методичне забезпечення освітньої діяльності:

- Державний стандарт;
- навчальний план;
- навчальні програми;
- навчально – методичні комплекси та посібники;
- критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

9.1.Перелік навчальних програм, що використовуються в освітньому процесі.

В освітньому процесі використовуються навчальні програми, затверджені затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539:

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Профільний рівень
2.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
3.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
4.	Географія	Рівень стандарту
5.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
6.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
7.	Захист України	Рівень стандарту
8.	Інформатика	Рівень стандарту
9.	Історія України	Рівень стандарту
10.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту

11.	Технології	Рівень стандарту
12.	Українська література	Рівень стандарту
13.	Фізика	Рівень стандарту
14.	Астрономія	Рівень стандарту
15.	Фізична культура	Рівень стандарту
16.	Хімія	Рівень стандарту
17.	Іноземні мови	Рівень стандарту

9.2.Перелік підручників, що використовуються в освітньому процесі.

10 клас		
1.	«Алгебра і початки аналізу (профільний рівень)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Полонський В.Б., Якір М.С.
2.	«Англійська мова (10-й рік навчання, рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти	Карпюк О.Д.
3.	«Біологія і екологія (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти	Остапченко Л.І., Балан П.Г., Компанець Т.А., Рушковський С.Р.
4.	«Всесвітня історія (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти	Ладиченко Т.В.
5.	«Географія (профільний рівень)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти	Довгань Г.Д., Стадник О.Г., Масляк П.О., Куртей С.Л., Бродовська О.Г.
6.	«Геометрія (профільний рівень)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти	Бевз Г.П., Бевз В.Г., Владіміров В.М., Владімірова Н.Г.
7.	«Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти	Бакка Т.В., Марголіна Л.В., Мелешенко Т.В.
8.	«Зарубіжна література (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О.М., Орлова О.В., Ковальова Л.Л.
9.	«Захист Вітчизни (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти	Хараху С.О., Павлов В.Б., Дзюба І.І., Саганчі Є.Д.
10.	«Захист Вітчизни (рівень стандарту, "Основи медичних знань")» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти	Гудима А.А., Пашко К.О., Гарасимів І.М., Фука М.М.
11.	«Історія України (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти	Власов В.С., Кульчицький С.В.
12.	«Українська література (профільний рівень)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти	Борзенко О.І., Лобусова О.В.

13.	«Українська мова (профільний рівень)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти	Ворон А.А., Солопенко В.А.
14.	«Фізика (рівень стандарту, за навчальною програмою авторського колективу під керівництвом Локтева В.М.)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти	Бар`яхтар В.Г., Довгий С.О., Божинова Ф.Я., Кірюхіна О.О.
15.	«Хімія (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти	Ярошенко О.Г.

11 клас		
1.	«Алгебра і початки аналізу (профільний рівень)» підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Полонський В.Б., Якір М.С.
2.	«Англійська мова (11-й рік навчання, рівень стандарту)» підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти	Нерсисян М.А., Піроженко А.О.
3.	«Біологія і екологія (рівень стандарту)» підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти укр + нацменшини	Остапченко Л.І., Балан П.Г., Компанець Т.А., Рушковський С.Р.
4.	«Всесвітня історія (рівень стандарту)» підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти	Щупак І.Я.
5.	«Географія (профільний рівень)» підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти	Масляк П.О., Даценко Л.М., Куртей С.Л., Бродовська О.Г.
6.	«Геометрія (профільний рівень)» підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Полонський В.Б., Якір М.С.
7.	«Зарубіжна література (рівень стандарту)» підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О.М., Ковальова Л.Л., Юлдашева Л.П., Лебедь Д.О., Орлова О.В., Ніколенко К.С.
8.	«Захист Вітчизни (рівень стандарту, "Основи медичних знань")» підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти	Гудима А.А., Пашко К.О., Гарасимів І.М., Фука М.М.
9.	«Інформатика (рівень стандарту)» підручник для 10 (11) класу закладів загальної середньої освіти з навчанням українською та мовами нацменшин	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.
10.	«Історія України (рівень стандарту)» підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти укр + пол + рос	Власов В.С., Кульчицький С.В.
11.	«Технології (рівень стандарту)» підручник для 10 (11) класу закладів загальної середньої освіти з навчанням українською та мовами нацменшин	Ходзицька І.Ю., Боринець Н.І., Гащак В.М., Горобець О.В., Даниліна Е.М., Крімер В.В., Лапінський В.В., Малєєва І.В., Медвідь О.Ю., Павич Н.М., Палій Ю.В., Пархоменко О.М.,

		Пасічна Т.С., Приходько Ю.М., Рак Л.М.
12.	«Українська література (рівень стандарту)» підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти	Авраменко О.М.
13.	«Українська мова (профільний рівень)» підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти	Ворон А.А., Солопенко В.А.
14.	«Фізика і астрономія (рівень стандарту, за навчальною програмою авторського колективу під керівництвом Ляшенка О.І.)» підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти	Засекіна Т.М., Засекін Д.О.
15.	«Хімія (рівень стандарту)» підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти	Ярошенко О.Г.